

KERSTIN BJURMAN

OM VAL OCH VALRESULTAT

Det är lätt att misströsta om Afrika när man läser tidningarna. Det mesta är dåliga nyheter. Positiva nyheter slås inte upp stort, de blir knappt ens notiser. Men det finns framsteg värda att notera.

I Afrika idag pågår färre väpnade konflikter än för bara sex år sedan. Handeln inom Afrika har ökat och ekonomin har förbättrats, enligt IMF, som för i år förutspår en femprocentig tillväxt för 26 länder på kontinenten. Fem av världens tio snabbast växande ekonomier finns i Afrika.

Skuldavskrivning för de fattigaste länderna diskuteras numera på allvar. Kanske tas avgörande beslut i år.

I skrivande stund sammanträder 200 ledamöter i PAP, Afrikanska Unionens panafrikanska parlament, i Sydafrika. Det är församlingens tredje möte som bland annat ska diskutera *Peer Review Mechanism*, den kontroll som länderna ska ha över varandras demokratiska utveckling.

I augusti förra året antog det regionala samarbetsorganet *Southern Africa Development Community*, SADC, en rad icke juridiskt bindande regler för allmänna val.

Därefter hölls under hösten val i Ghana, Niger, Botswana, Namibia och Moçambique.

Inget av dem väckte någon större uppmärksamhet ute i världen. I samtliga fall behöll regerande partier makten, i vissa fall med en ny president.

Inget val gick helt fritt från ett visst ifrågasättande av valprocessen och den större frågan om koncentration av den politiska makten. Men i stort gick valen fredligt till och de fick godkänt av utsända observatörer.

Flera bedömare menar att det faktum att miljoner afrikaner gick till valurnorna och att allmänna val numera börjar bli rutin i en rad länder visar på en växande politisk stabilitet i delar av Afrika.

Ett annat tecken på detta är även den växande skaran av presidenter som avgått planenligt och inte via kupper: nu senast Namibias Sam Nujoma, Joaquim Chissano i Moçambique och Malawis Bakili Muluzi.

Under de senaste åren har mycken intern och extern kritik riktats mot Zimbabwes åldrige president Robert Mugabe som klamrar sig fast vid makten. Men på presidentnivå har afrikanska ledare undvikit att kritisera varandra. Därför kunde man se valet nyligen i Zimbabwe som ett test av SADC:s eventuella vilja att, med stöd av valreglerna, påpeka felaktigheter och att hålla sina medlemsstater ansvariga om valen inte är fria och rättvisa.

Enligt Zimbabwes regeringsparti följdes SADC:s regler och justitieministern hävdade att det var det friaste och öppnaste valet i världen.

Oppositionen å sin sida hävdade valfusk, pekade på tystade media, felaktiga röstlängder, svårigheter att driva valkampanj i vissa områden och mathjälp till dem som lade sin röst på regeringspartiet.

SADC skickade 55 valobservatörer från 11 länder. Någon större kritik av valet kom inte. De 55 noterade frånvaron av våld, gav processen i vallokalerna grönt ljus men satte frågetecknen för oppositionens starkt begränsade tillgång till statliga monopolmedia, röstlängdernas utformning och publicering samt uttryckte oro för att många människor inte tillåts rösta.

Tja, med mycket god vilja kan man nästan säga att också sådana uttalanden är en god nyhet.